

Uchwała Nr 14.689.2026

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 8 lipca 2026 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

- I. Stwierdza nieważność uchwały Nr XXIII/175/2026 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 16 czerwca 2026 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, w części obejmującej wyrażenia w brzmieniu: "*przed rozpoczęciem sesji*", zawarte w § 8 pkt 4 i 9, z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu.
- II. Stwierdza, że uchwała Nr XXIII/175/2026 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 16 czerwca 2026 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, została podjęta z naruszeniem przepisów prawa wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.
- III. Uznaje, że naruszenie wskazane w pkt II ma charakter nieistotny.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 17 czerwca 2026 r. Rada Gminy Godziesze Wielkie, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 234 ustawy o finansach publicznych, określiła tryb prac nad projektem uchwały budżetowej.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 8 lipca 2026 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 234 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej określa w szczególności:

- 1) wymaganą szczegółowość projektu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) terminy obowiązujące w toku prac nad projektem uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) wymogi dotyczące uzasadnienia i materiały informacyjne, które zarząd przedłoży organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego wraz z projektem uchwały budżetowej.

Wypełniając ustawowy obowiązek Rada Gminy Godziesze Wielkie podjęła w dniu 16 czerwca 2026 r. uchwałę Nr XXIII/175/2026 w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.

W § 8 uchwały Rada Gminy postanowiła, że: *"Podjęcie uchwały budżetowej winno zostać poprzedzone:*

- 1) odczytaniem projektu uchwały budżetowej przez Wójta lub osobę przez niego wyznaczoną,*
- 2) odczytaniem opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej,*
- 3) przedstawieniem opinii stałych komisji Rady przez ich przewodniczących lub wyznaczonych członków komisji,*
- 4) odczytaniem zgłoszonych propozycji zmian przez komisje stałe, a także zgłoszonych przez radnych przed rozpoczęciem sesji,*
- 5) przedstawieniem stanowiska Wójta Gminy do wniosków zawartych w opiniach komisji stałych,*
- 6) przedstawieniem ewentualnych autopoprawek Wójta Gminy do projektu uchwały budżetowej,*
- 7) dyskusją nad projektem uchwały budżetowej,*
- 8) głosowaniem wniesionych autopoprawek Wójta Gminy,*
- 9) głosowaniem wniosków zgłoszonych przez komisje stałe oraz radnych przed rozpoczęciem sesji,*
- 10) głosowaniem uchwały budżetowej."*

Z powyższego wynika, że Rada Gminy określając porządek sesji, na której będzie podejmowana uchwała budżetowa, wyłączyła możliwość zgłaszania propozycji poprawek przez radnych w trakcie trwania sesji. Przewidziała jedynie odczytanie propozycji zmian zgłoszonych przez radnych przed rozpoczęciem sesji i ich głosowanie (§ 8 pkt 4 i 9 uchwały).

Kolegium Izby wskazuje, że art. 233 ustawy o finansach publicznych stanowi, iż inicjatywa w sprawie uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego. Nie oznacza to jednak, że radni na sesji budżetowej nie mogą proponować zmian w przedłożonym projekcie (propozycji wynikłych podczas sesji). Prawdą jest, że żaden z obowiązujących przepisów prawa nie przypisuje wprost radnym (radzie) takiej kompetencji, ale uprawnienie to można wywieść z przepisu art. 240 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, który jest niewątpliwie przepisem o charakterze kompetencyjnym.

Skoro bez zgody organu wykonawczego organ stanowiący nie może wprowadzić w projekcie uchwały budżetowej zmian powodujących zmniejszenie dochodów lub zwiększenie wydatków i jednocześnie zwiększenie deficytu budżetu (co wynika wprost z art. 240 ust. 2 ustawy), to przyjąć należy, że radnym (radzie) przysługuje prawo proponowania zmian, z tym że część z nich będzie wymagała zgody organu wykonawczego, a część nie.

Analiza postanowień uchwały wykazała, iż w przedmiotowej uchwale nie określono jakie materiały informacyjne Wójt Gminy przedkłada Radzie wraz z projektem uchwały budżetowej. W § 4 ust. 3 badanej uchwały Rada Gminy zawarła postanowienie o treści: *„Wraz z projektem uchwały budżetowej przedkłada się materiały informacyjne.”*, jednakże w dalszych regulacjach uchwały nie określiła zakresu materiałów informacyjnych, nie podała co się na nie składa, jakie dane będą zawierać i co przedstawiać, tym samym nie wypełniła dyspozycji wynikającej z art. 234 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Organ stanowiący pozostawił tym samym organowi

wykonawczemu dowolność w zakresie formy i elementów jakie będą się składać na materiały informacyjne.

Kolegium Izby wskazuje, że z przepisem art. 234 pkt 3 ustawy o finansach publicznych korespondują postanowienia art. 238 ust. 2 ww. ustawy, z których wynika obowiązek przedstawienia organowi stanowiącemu i regionalnej izbie obrachunkowej wraz z projektem uchwały budżetowej uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej oraz innych materiałów, które zostaną określone w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność wyrażen w brzmieniu: *"przed rozpoczęciem sesji"*, zawartych w § 8 pkt 4 i 9 uchwały.

Natomiast w ocenie Kolegium w pozostałym zakresie wymienione wyżej naruszenia przepisów prawa mają charakter nieistotny. Niemniej jednak wskazane nieprawidłowości powinny zostać wyeliminowane poprzez zmianę uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

Grażyna Wróblewska
z up. Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze, w pkt I, przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.